

STUDIJSKI PROGRAM MEHATRONIKA

K T E T

Katedra za teorijsku
elektrotehniku
www.ktet.ftn.uns.ac.rs

Osnovi elektrotehnike 1

(teorijski deo ispita)

IME, PREZIME I
INDEKS:

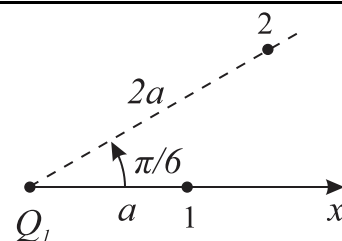
23. 4. 2026.

ELEKTROSTATIKA

Teorija 1. Dve jednake kuglice od izolacionog materijala naelektrisane naelektrisanjima $Q_1 = 1 \cdot 10^{-8} \text{C}$ i $Q_2 = -8 \cdot 10^{-9} \text{C}$ nalaze se u vazduhu, pri čemu su njihovi centri na rastojanju 2 cm. Odrediti:

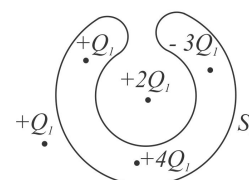
- Silu između kuglica.
- Silu kojom naelektrisanja deluju jedna na drugu nakon što se dodirnu, pa ponovo udalje na rastojanje centara od 2 cm.

Teorija 2. Odrediti rad koje izvrše elektrostatičke sile prilikom prenošenja probnog opterećenja Q_p iz tačke 1 u tačku 2 elektrostatičkog polja, koje potiče od tačkastog naelektrisanja Q_1 . Usvojiti da je $Q_1 > 0$. Sredina je vazduh.

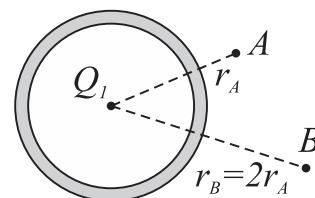
Slika 2.

Teorija 3. Odrediti koliko iznosi fluks vektora jačine električnog polja $\vec{E}$, kroz zamišljenu zatvorenu površ S_z prikazanu na slici 3? Nacrtati novi oblik površi S_{z1} tako, da fluks vektora jačine električnog polja kroz novu površ bude četiri puta veći nego kroz površ S_z .

Slika 3.

Teorija 4. Tačkasto naelektrisanje $Q_1 = 4 \text{ nC}$, je oklopljeno savršeno provodnom sfernom ljuskom, čiji se centar poklapa sa tačkastim naelektrisanjem, kao što je prikazano na slici 4. Da li postoji električno polje u tačkama A i B? Obrazložiti ukratko odgovor.

Slika 4.

Teorija 5. Definisati energiju sadržanu u kondenzatoru preko njene gustine.

VREMENSKI KONSTANTNE STRUJE

Teorija 6.

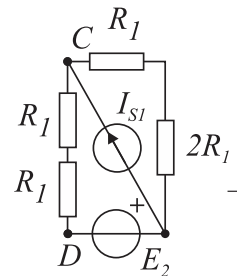
- a) Kako glasi izraz za otpornost pravolinijskog segmenta provodnika? Navesti sve veličine u tom izrazu.
- b) Kako bi se računala otpornost u slučaju da struktura nije pravolinijska?

Teorija 7. Objasniti ukratko razliku između napona na krajevima realnog naponskog generatora i njegove elektromotorne sile, kada je generator opterećen i kada je u praznom hodu? Skicirati ova dva režima rada i odrediti jačinu struje u oba slučaja.

Teorija 8. U kolu sa slike 8, primenom teoreme superpozicije, odrediti napon U_{CD} .

Brojni podaci su:

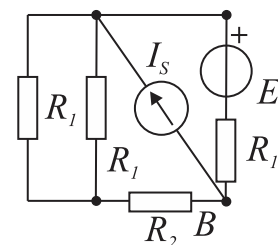
$$R_1 = 2 \Omega, E_2 = 5 \text{ V}, I_{S1} = 2,5 \text{ A}.$$

Slika 8.

Teorija 9. Objasniti ukratko šta predstavlja teorema održanja snage u električnim kolima.

Kako bi glasila ta teorema za električno kolo prikazano na slici 9, u opštim brojevima? Sve potrebne veličine smatrati zadatim.

Slika 9.

Teorija 10. Objasniti ukratko zbog čega ne dolazi do pregorevanja voltmetra, kada se on u električnim šemam veže redno, prilikom merenja napona na nekom od elemenata.

Bonus. Koliko iznosi fluks vektora gustine struje kroz poprečni presek provodnika kružnog poprečnog preseka, poluprečnika $a = 5 \text{ mm}$, ako je jačina struje u provodniku jednaka 4 A ?

PRAVILA POLAGANJA

Sva teorijska pitanja/zadaci se boduju sa po 5 bodova. Da bi se položio teorijski deo ispita potrebno je uraditi najmanje 50% iz svakog dela, odnosno, da se ostvari najmanje 25 bodova ukupno. Teorijski deo ispita traje 60 minuta.

